

Kvalitetsvurdering af Industrimuseet Frederiks Værk 2020

Indholdsfortegnelse

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering	3
Kvalitetsvurdering af Industrimuseet Frederiks Værk <i>i 2012</i>	3
Fakta om Industrimuseet Frederiks Værk	5
Kvalitetsvurderingens fokusområder	6
Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse	6
Ressourcegrundlag	7
Forskning	10
Formidling	11
Samlingsvaretagelse	15
Museumslovens kapitel 8	17
Baggrund	18

Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering

Denne kvalitetsvurderingsrapport følger op på Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering af Industrimuseet Frederiks Værk fra 2012. Rapporten gør status for udviklingen og kvaliteten af museets virksomhed.

Det er Slots- og Kulturstyrelsens samlede vurdering, at Industrimuseet Frederiks Værks opgavevaretagelse er ikke helt tilfredsstillende.

Museet har fulgt op på en række af de forhold, som blev påpeget ved kvalitetsvurderingen i 2012. Dog er der forsat forhold, som kræver prioriteringer med henblik på museets fortsatte udvikling:

- Museets mission, vision og langsigtede strategi for museets samlede virksomhed er beskrevet i en arbejdsplan. Denne er dog ikke prioriteret i forhold til museets organisation og ressourcegrundlag, så de faglige målsætninger sættes i relation til museets rammer, vilkår og ressourcer. En samlet strategi for museets virksomhed er under udarbejdelse.
- Museet er overgået fra kommunalt eje til selveje. Museet er forsat en væsentlig aktør i Halsnæs Kommune og har solid opbakning herfra. Det er afgørende for museets videre udvikling, at det gode samarbejde mellem kommune og museum fastholdes og udvikles.
- Museets ressourcemæssige grundlag er beskedent. Derfor er det afgørende for museets udvikling, at museet prioriterer sine ressourcer og styrker sit ressourcegrundlag.
- Vedligeholdelsestanden af museets bygningsmasse har fået et betydeligt løft.
- Museet producerer forsat ikke en tilstrækkelig fagfællebedømt forskningsproduktion inden for museets ansvarsområde. Museets forskningsplan er under udarbejdelse.
- Museet har øget sit besøgstal og arbejder målrettet med bevaring og inddragelse af byrum, industrivirksomheder og kulturlandskabet i formidlingen af sit ansvarsområde. Der er forsat behov for udvikling af en mere differentieret formidling rettet mod forskellige målgrupper. Museets formidlingsplan er under udarbejdelse.
- Museet arbejder på, men har endnu ikke realiseret de formidlings- og udstillingsplaner, som blev fremlagt ved sidste kvalitetsvurdering. Disse planer er ufinansierede og uden konkrete tidsperspektiver.
- Museet har gjort væsentlige fremskridt i sin samlingsvaretagelse gennem et prioriteret, fokuseret bevarings- og registreringsarbejde. Museets magasin vurderes dog at være fyldt, hvilket på lang sigt kan forhindre museet i at udvikle sin samling.
- Museet bidrager forsat aktivt og konstruktivt til kommunens planarbejde.

Kvalitetsvurdering af Industrimuseet Frederiks Værk i 2012

Industrimuseet Frederiks Værk blev kvalitetsvurderet af Slots- og Kulturstyrelsen i 2012. Styrelsen konstaterede bl.a. følgende i rapporten fra 2012:

- Museet havde en mission, vision og strategier for de museumsfaglige opgaver, men blev anbefalet at samle det strategiske arbejdsgrundlag i en samlet strategi for museets virksomhed. Denne skulle prioriteres i forhold til museets organisation og ressourcegrundlag, så de faglige målsætninger blev sat i relation til museets rammer, vilkår og ressourcer.
- Museet havde en stor bygningsmasse, hvoraf Krudtværkskomplekset og dets inventar ikke var tilstrækkeligt vedligeholdt. Museet blev anbefalet at udarbejde en prioriteret bevaringsplan for den præventive og udbedrende bevaringsindsats for hele museets samling, herunder en bevaringsplan for Krudtværkskomplekset i samarbejde med Halsnæs Kommune og i dialog med Naturstyrelsen og Den Kgl. Bygningsinspektør.
- Museet havde en beskeden forskningsproduktion med fokus på industrihistorien, hvorimod andre dele af ansvarsområde ikke indgik i museets forskning. Forskningsproduktionen havde begrænset forbindelse til museets lokalt afgrænsede ansvarsområde, da den omhandlede den nationale og internationale industrihistorie. Museet blev anbefalet at revidere sin forskningsstrategi med henblik på at forøge forskningsproduktionen, så den dækkede hele museets ansvarsområde samt relatere den eksisterende forskning til det lokale ansvarsområde.
- Museet havde undervisningstilbud til børn og unge, som blev benyttet i et betydeligt omfang. Museets samlede kulturhistoriske ansvarsområde var kun formidlet på museets websted. Formidlingen af Krudtværket var utidssvarende. Museet blev anbefalet at revidere sin formidlingsstrategi med henblik på at udfolde museets formidlingspotentialer. Strategien skulle indeholde en plan for en mere differentieret formidling målrettet forskellige målgrupper samt en plan for finansiering og tidsperspektiv på museets realisering af sine planer og mål på formidlingsområdet.
- Museet havde en tilfredsstillende indsamlings- og registreringspraksis.
- Museet bidrog aktivt og konstruktivt til kommunens plan- og udviklingsarbejde.

[Kvalitetsvurderingsrapporten fra 2012 kan læses her:](https://slks.dk/fileadmin/user_upload/o_SLKS/Dokumenter/Museer/Museumsvirksomhed/Kvalitetsvurdering/Industrimuseet_Frederiks_Vaerk__Endelig_rapport.pdf) https://slks.dk/fileadmin/user_upload/o_SLKS/Dokumenter/Museer/Museumsvirksomhed/Kvalitetsvurdering/Industrimuseet_Frederiks_Vaerk__Endelig_rapport.pdf

Der er siden denne kvalitetsvurdering sket en væsentlig udvikling i både de lovmæssige krav (driftstilskudslov fra 2010 og ny museumslov fra 2012) og de kvalitative standarder for museernes virksomhed (bl.a. div. udredninger, strategier mv., der sætter mål for museernes faglige opgavevaretagelse, organisation og ledelse). Der er tale om krav og standarder om øget økonomisk og faglig bæredygtighed og professionalisering af den samlede museumsvirksomhed, som har ændret Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for vurdering af museernes virksomhed. Styrelsens dokument ”Krav og anbefalinger til statsanerkendte museer” afspejler disse ændringer.

Denne opfølgning på kvalitetsvurderingen i 2012 skal ses på baggrund heraf.

Fakta om Industrimuseet Frederiks Værk

Industrimuseet Frederiks Værk er en selvejende institution. Halsnæs Kommune er museets offentlige hovedtilskudsyder. Museet blev etableret og statsanerkendt i 2004 efter en omorganisering af det statsanerkendte Frederiksværkegnens Museum.

Museet omfatter tre besøgssteder:

- Palæet.
- Krudtværkskomplekset.
- Knud Rasmussens Hus.

Museet driver også byarkivet i Frederiksværk. Arkivet understøtter museets faglige arbejde, men arkivalierne er ikke en del af museets samling, og indgår ikke i kvalitetsvurderingen. Det arkæologiske ansvar i Halsnæs Kommune varetages af Museum Nordsjælland.

Nøgletal for museet 2019

- Museets samlede omsætning var på 4,8 mio. kr.
- Museet rådede over 7,5 årsværk, heraf tre videnskabelige årsværk.
- Museet havde 24.457 brugere.

Kvalitetsvurderingens fokusområder

Arbejdsgrundlag, organisation og ledelse

a. Arbejdsgrundlag

- Museets vedtægter afspejler den gældende lovgivning (museumslov og driftstilskudslov) og museets nuværende organisation. De er senest revideret 1. januar 2020. Museets ansvarsområde er nyere tids kulturhistorie i Halsnæs Kommune med fokus på fabriks- og industrivirksomhed samt Knud Rasmussens liv og virke nationalt og internationalt.
- Museet arbejder strategisk med udgangspunkt i en arbejdsplan for 2018- 2022. Her er museets mission og vision formuleret, ligesom der er opsat en række strategiske mål for museets samlede virksomhed i perioden. Det overordnede mål for museet er at udvikle konceptet ”Museet uden mure”. Museet vil i perioden fokusere arbejdet på seks udviklingsprojekter i relation til forskning, formidling og samarbejder. Museets nuværende arbejdsplan og strategiske mål er ikke sat i relation til museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold. Museet oplyser, at en ny strategi for museets samlede virksomhed og den faglige opgavevaretagelse er under udarbejdelse.
- Museet er pr. 1. januar 2020 gået fra at være kommunalt ejet til at være en selvejende institution.
- Museet har indgået en driftsoverenskomst med Halsnæs Kommune, der er gældende til 2023. Kommunen oplyser, at den har et tæt og velfungerende samarbejde med museet, og at museet er en væsentlig aktør i formidling og bevaring af Halsnæs historie.
- Som en del af driftsoverenskomsten er museet forpligtet til at følge kultur- og fritidspolitikken i Halsnæs Kommune. Visionen i politikken er at understøtte kultur i bevægelse og kultur som samler. Aktuelt er der i politikken udpeget fem indsatsområder, museet skal bidrage til: (1) Kulturarv og miljøer, (2) Kulturtilbud og formidling, (3) Idræt og bevægelse, (4) Kunst og iværksætterier og (5) Kreative børn og unge.

b. Organisation

- Museets organisation er lille og uden særskilte afdelinger. Der er en tydelig opgave- og ansvarsfordeling af museets faglige og administrative opgaver.
- Museets administration er placeret i Palæet, der også rummer byarkivet, en lille udstilling samt en museumsbutik.
- Museet har ingen støtteforening.

c. Ledelse

- Museets ledes af en bestyrelse og en museumsleder, som er ansvarlig for den daglige ledelse.
- Museets bestyrelse består af syv medlemmer. I henhold til vedtægterne udpeges hele bestyrelsen af Halsnæs Kommunes byråd. To pladser er til medlemmer af byrådet, mens de resterende fem skal besættes af personer med relevante kompetencer fra institutioner, organisationer og foreninger. Det fremgår ikke af museets vedtægter, hvilke kompetencer bestyrelsens medlemmer skal besidde. I praksis udpeges medlemmerne af bestyrelsen af museets leder i dialog med byrådet. Bestyrelsen udpeges for fire år.

- Medlemmerne af bestyrelsen repræsenterer relevante kompetencer i forhold til en professionel drift og udvikling af museet.
 - Bestyrelsen består af fire kvinder og tre mænd og har en gennemsnitsalder på 57 år.
 - Bestyrelsen er nedsat ultimo 2019 i forbindelse med overgangen til selveje. Bestyrelsen sigter efter at følge Kulturministeriets ”Anbefalinger for god ledelse i selvejende kulturinstitutioner”, hvilke bl.a. omfatter årlig evaluering af eget arbejde og samarbejdet med museets daglige leder.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har et velfungerende samarbejde med kommunen.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har opdaterede vedtægter og et klart defineret ansvarsområde.
- at museet har nedsat en bestyrelse med en relevant kompetenceprofil i forhold til museets drift og udvikling.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets overordnede strategi- og arbejdsplan ikke sætter den faglige opgavevaretagelse i relation til museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museets ledelse i forbindelse med færdiggørelsen af et nyt strategisk grundlag udarbejder strategier for den faglige opgavevaretagelse og relaterer dem til museets organisatoriske og ressourcemæssige forhold.
-

Ressourcegrundlag

a. Økonomi

- Museets samlede indtægter i 2019 var på 4,8 mio. kr. Indtægterne fordeler sig således:
 - Tilskud fra staten: 1,01 mio. kr.
 - Tilskud fra kommune: 2,86 mio. kr.
 - Egenindtjening: 0,92 mio. kr.
- Museets egenindtjening omfattede bl.a. entreindtægter på 0,7 mio. kr. og butik- og cafeindtægter på 0,1 mio. kr.
- De offentlige tilskud udgør 81% af museets omsætning. Museet modtog i 2019 ikke midler fra fonde eller andre ikke-offentlige organisationer.

- Museets ledelse har pga. den nye ejerform endnu ikke fastlagt et passende niveau for egenkapitalen. Museet forventer at kunne fastlægge denne ved regnskabsafslutning for 2020.
- Museet anvender alle bygninger vederlagsfrit, men udgifter til forsikring, el, vand, varme, renovation m.m. er indeholdt i det kommunale driftstilskud.
- Kommunens driftstilskud er opgjort til 2,9 mio. kr. i museets regnskab for 2019. I følge Halsnæs Kommunes driftsoverenskomst med museet udgør kommunes driftstilskud 2,2 mio. kr. Denne uoverensstemmelse gør det uklart, hvor stort et tilskud museet reelt modtager af Halsnæs Kommune.
- Museets indtægtsgrundlag på 4,8 mio. kr. er det syvende laveste blandt landets statsanerkendte museer i 2019.

b. Medarbejdere

- Museet rådede i 2019 over 7,5 fastansatte årsværk, heraf tre videnskabelige årsværk. Ingen er vurderet til at være på ph.d.-niveau eller derover, hvorved museet er afskåret fra eks. at søge forskningsmidler fra Kulturministeriets Forskningsudvalg. 0,8 årsværk blev udført af ansatte i tidsbegrænset stillinger.
- Tre fastansatte årsværk blev udført af fleksjobs eller lignende ordninger.
- Museet anslår, at ca. fire årsværk blev udført af frivillige i 2019.
- Museet sikrer kontinuerlig kompetenceudvikling af sit personale.
- Museets videnskabelige ansatte er alle involveret i museumsfaglige netværk- og organisationer, både nationalt og internationalt bl.a. The International Committee for the Conservation of the Industrial Heritage, European Route of Industrial Heritage, den danske afdeling af det internationale museumssamarbejde ICOM- Denmark og den internationale organisation Blue Shield, der arbejder for beskyttelse af kulturarv i væbnede konflikter. De ansatte bestrider flere formandsposter, og organisationsarbejdet er prioriteret højt også i forbindelse med netværk- og organisationer, som ikke relaterer sig direkte til museets arbejdsområde f. eks Blue Shield.

c. Bygninger

- Museet råder over Palæet på torvet i Frederiksværk, Knud Rasmussens Hus i Hundested, en række krudtmøller og småbygninger samt Svovl- og Salpetermagasinet, Trækulsbrænderiet og Bomuldstørreriet i Krudtværkskomplekset i Frederiksværk. Dertil kommer Arsenalet og Projekttilmagasinet, der er placeret i Frederiksværk centrum, samt magasinet i Ølsted. Alle bygninger er kommunalt ejet.
- Museets bygninger er løbende blevet renoveret, og vedligeholdelsestilstanden er god. Kommunen har påbegyndt et større anlægs- og renoveringsarbejde af bl.a. omlægning af færdselsvejen til området og oprensning af vandkanalen langs Krudtmøllerne, hvorved Krudtværkskomplekset vil blive lettere tilgængeligt.
- Der er indgået en brugsaftale mellem Halsnæs Kommune og Industrimuseet Frederiks Værk vedrørende brug af bygningerne (Palæet, Krudtværkskomplekset og Knud Rasmussens Hus). Brugsaftalen er gældende frem til 2044. Alle bygninger stilles vederlagsfrit til rådighed for museet. Udvendig vedligehold påhviler kommunen, mens museet finansierer indvendigt vedligehold af sit driftsbudget.

- Udgifter til bygningsdrift og -vedligehold udgjorde i 2019 31% af museets samlede udgifter.
-

Det er tilfredsstillende:

- at halvdelen af museets fastansatte medarbejdere har en relevant videnskabelig baggrund.
- at museet deltager i nationalt og internationalt museumsfagligt netværks- og organisationsarbejde, som understøtter museets faglige opgavevaretagelse.
- at der foreligger en aftale med kommunen om anvendelse af bygninger vederlagsfrit. Dette frigiver ressourcer til det museumsfaglige arbejde.
- at bygningerne og området omkring krudtmøllerne er under renovering og trafikomlægning.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet har et begrænset ressourcegrundlag, og at det er uklart hvor stort det kommunale driftstilskud reelt er.
- at ca. 81% af museets finansiering udgøres af offentlige tilskud, og at museets egenindtjening er begrænset. Der er potentiale for forretningsudvikling med henblik på øget egenindtjening.
- at museets medarbejdere har påtaget sig omfattende og ressourcekrævende forpligtigelser i nationalt og internationalt museumsfagligt netværks- og organisationsarbejde, som umiddelbart ikke bidrager til udvikling inden for museets ansvarsområde.
- at museets samlede udgifter til bygningsdrift og vedligehold er høje i betragtning af, at museet alene har ansvar for det indvendige vedligehold.

Det er ikke tilfredsstillende:

- at der er uoverensstemmelse mellem opgørelsen over kommunens driftstilskud i driftsoverenskomsten og museets regnskab.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet udarbejder en regnskabspraksis, som giver et entydigt overblik over tilskud fra Halsnæs Kommune til museet.
 - at museet arbejder for at tilvejebringe øget egenindtjening og tiltrække fondsfinansiering.
 - at museet arbejder på at reducere udgifterne til vedligehold.
 - at museets ledelse med henblik på at prioritere museets drift og udviklingsopgaver revurderer mængden af ressourcer, der anvendes på de ansattes involvering i nationalt og internationalt museumsfagligt netværks- og organisationsarbejde, som ikke relaterer sig direkte til museets ansvarsområde.
-

Forskning

Museet er forpligtet til at forske inden for sit ansvarsområde og stille sin viden til rådighed for omverdenen. Museets forskning er videnskabeligt arbejde baseret på faglige problemstillinger relateret til museets ansvarsområde.

- Museet har ikke en nedskrevet forskningsplan. Museet oplyser, at en forskningsplan er under udarbejdelse.
- I museets arbejdsplan sætter museet mål for sin forskning i 2019-22. I perioden skal der udgives et større bogværk, samt en årlig fagfællebedømt artikel om Knud Rasmussens liv og virke. Museets planer for forskning indeholder ikke overvejelser om tilvejebringelse af ressourcer, sammenhæng med øvrige opgaver og projekter, forskningssamarbejder, kompetenceudvikling og evaluering af forskningsproduktionen.
- Bogværket (et tobindsværk om Frederiksværk og Halsnæs) var planlagt til udgivelse i 2019 og 2022. Værket har været under forberedelse siden 2013. Efter ønske fra den fond, som støtter forskningsprojektet, er udgivelsen udskudt til 2025, som er 300 året for J.F. Classens fødsel. De fagfællebedømte artikler om Knud Rasmussens liv og virke udestår.
- Til brug for Slots- og Kulturstyrelsens vurdering af museets forskning har museet indsendt en oversigt over sine forskningspublikationer for perioden 2016-19. I perioden har museet produceret to fagfællebedømte artikler om industrielt design og industri i Halsnæs, samt en artikel om Frederiksværk 1717-1832, der fortsat er under fagfællebedømmelse. Derudover har museet produceret 15 forskningsbaserede artikler, der ikke er fagfællebedømt.
- Museet indgår i relevante faglige netværk og samarbejder med andre museer og videns institutioner.

Det er tilfredsstillende:

- at museet forsker i henhold til det almene forskningsbegreb.
- at museet indgår i relevante faglige netværk om sin forskning.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet ikke har en forskningsplan, der er sat i relation til museets ressourcer, øvrige museumsfaglige opgaver og udviklingsprojekter.
- at museet fortsat har en beskedent fagfællebedømt forskningsproduktion.
- at museet ikke forsker i den del af ansvarsområdet, som vedrører Knud Rasmussen.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet sikrer, at den kommende forskningsplan indeholder konkrete emner og mål for museets forskning og sættes i relation til de organisatoriske og ressourcemæssige forhold på museet. Forskningens niveau og sammenhæng med museets øvrige faglige opgavevaretagelse bør indgå i planen.

- at museet prioriterer forskning inden for hele sit ansvarsområde.
 - at museet prioriterer at få fagfællebedømt en større del af sin forskning og publicerer den i differentierede typer af publikationer.
-

Formidling

Museet er forpligtet til at formidle sit ansvarsområde for offentligheden. Gennem formidling bringer museet sin forskningsbaserede viden i spil i institutionen, i forhold til borgerne og det omgivende samfund.

a. Formidling

- Museets formidling tager afsæt i tre besøgssteder i kommunen: Krudtværkskomplekset, Palæet og Knud Rasmussens Hus. Krudtværkskomplekset har karakter af et frilandsmuseum, hvor forskellige funktionsdygtige maskiner til krudtfremstilling er placeret i småhuse og skure langs en kanal. Der er introducerende skilte ved hver af maskinerne samt en forklarende folder om krudtværket. I åbningsperioden er der to ugentlige omvisninger i Krudtværkskomplekset. Polarforskeren Knud Rasmussens Hus uden for Hundested er efter en brand blevet genopført i den originale indretning og fremstår som en mindestue uden tekster eller anden kontekstualiserende formidling. Museumsværter giver en introduktion til huset ved køb af billet, og der udleveres en introduktionsfolder. Museet har endvidere udarbejdet et genstandskatalog til formidling af huset. En af stuerne er indrettet til særudstillingslokale. Den aktuelle særudstilling var om grønlandsmaleren Harald Moltke. Billetområdet i Knud Rasmussens hus fungerer også som museumsbutik med et mindre sortiment relateret til emnefeltet. Palæet består af en lille udstilling, som kort introducerer museets ansvarsområde. Desuden rummer Palæet en museumsbutik med bøger, tryksager og varer med relation til museets ansvarsområde. Museets tre udstillingssteder har begrænset variation i dets formidlingsformer, brugerinddragende aktiviteter og differentiering i forhold til forskellige målgrupper. Arsenalet og Projektmagasinet fungerer som lokaler for børneaktiviteter og skoletjeneste.
- Museet bidrog i 2019 med 19 formidlingsartikler til den lokale dagspresse. Museet har desuden produceret ca. 30 Geocache poster om Frederiksværks historie, der er placeret i byen og landskabet omkring. I perioden maj 2019 til december 2020 havde de 30 Geocache poster i alt 1.515 unikke besøg.
- Museet udarbejder et årligt aktivitetsprogram og arbejder aktivt ud fra konceptet ”Museet uden mure”, hvor byrum og kulturlandskabet inddrages og anvendes i formidlingen. Programmet byder hovedsageligt på omvisninger og historiske ”ture”, men rummer også workshops, festival og foredrag. I 2019 gennemførte museet 41 offentlige byvandring, særøvisninger, foredrag, workshops.
- Museet satser bevidst på velkvalificerede museumsværter som deres primære formidlingsform, mens formidlingsformer som f.eks. skilte, digital formidling, interaktive formidlingstiltag m.m. er begrænsede eller helt fraværende, ligeledes indgår museets samling kun i begrænset omfang i museets formidling. Dette

gælder også "Museet uden mure", hvor byrum og kulturlandskab formidles af museumsværter via byvandring, sejlture, cykelture m.m. Museets udstillinger, byrum og kulturlandskab rummer et stort potentiale for yderligere udfoldelser af differencerede formidlingsformer med appel til forskellige målgrupper.

Museet er aktiv partner i det borgerinddragende byudviklingsprojektet "Stålsat by", hvor borgere, kommuner, foreninger, erhvervs- og kulturaktører samarbejder om et byudviklingsprojekt med fokus på inddragende og involverende byrum. Projektet modtog i 2017 og 2019 støtte fra to fonde. Fondsstøtte skal bl.a. anvendes til "områdeløft" af museets krudtværksanlæg, hvor der bl.a. skal opsættes ny skiltning, nyt hegn, krat skal ryddes og voldene re-profileres. Yderligere har "Stålsat By" bidraget til bevaring og renovering af flere af Frederiksværks industriminder, hvor museet har været aktive i bl.a. renovering af byens centrale vandkanal, fornyelse af krudtværksbyen og en vandlegeplads. Projektet er centralt inden for museets ansvarsområde, og et væsentligt formidlingstiltag i sammenhæng med konceptet "museet uden mure".

- Museet har et websted med de relevante, praktiske informationer, introduktioner til museets forskellige udstillinger samt formidling af relevante emner i relation til ansvarsområdet.
- Udstillingen i Palæet har åbent dagligt. Krudtværkskomplekset og Knud Rasmussens Hus er kun åbent for offentligheden i sommerhalvåret. Endvidere strækker museets aktivitetsprogram sig primært over sommerhalvåret. Hovedparten af museets formidling er derfor ikke tilgængelig i vinterhalvåret.
- Aktuelt har museet to fastansatte medarbejdere med kompetencegivende uddannelse inden for formidling.
- Museet markedsfører sine publikumsrettede aktiviteter gennem deres websted, lokalpressen samt opslag på de sociale medier: Instagram og Facebook.
- Museet har etableret samarbejder med kulturhuset Gjethuset om formidlingsaktiviteter, bl.a. vises udstillingen "Grænseløs påvirkning", der er et samarbejde mellem museet og Museum Sønderjylland i Gjethuset. Desuden samarbejder museet med Arktisk Institut og Knud Rasmussen Selskabet i forbindelse med formidlingen af Knud Rasmusen. Museet har i samarbejde med kommunen etableret en årlig Fyrværkeri Festival, hvor fortællingen om krudt og Frederiksværks krudtfabrikation bliver udfoldet. Desuden har museet indgået et samarbejde med kommunen og DanSteel A/S om omvisninger på Stålværket.
- Museet er sammen med fem europæiske museer partner i samarbejdsprojektet "Identity on the Line". Projektet er finansieret af Creative Europe og har til formål at undersøge langtidskonsekvenserne af immigrationsprocesser i Europa gennem de sidste hunderede år. Det fireårige samarbejde startede i 2019. Museets vinkel på projektet er kulturmøder og identitetsproblematikker blandt grønlandske emigranter i Danmark. Ud over undersøgelser, udstillinger og formidling skal museet bidrage specifikt til projektet med prototyper og skabeloner for undervisningsmateriale.
- Museet har genoptaget de godt ti år gamle planer om at etablere et formidlingscenter for Danmarks relation til det arktiske – ARCTIC. Centeret skal bygges på Hundested Havn, hvor Halsnæs Kommune har opkøbt en grund til formålet og støttet det projektforberejdede arbejde. De konkrete planer for udviklingsprojektets realisering og finansiering udstår.

- Museet er i dialog med en større fond om støtte til istandsættelse og nyindretning af Svovl- og Salpetermagasinet i Krudtværkskomplekset. Planen er, at bygningerne skal rumme en kontekstualiserende introduktion til anvendelsen af krudt, kugler og kanoner gennem tiderne. Planer for udviklingsprojektets realisering og finansiering udestår.
- Museet har ikke en nedskrevet formidlingsplan. Museet oplyser, at en formidlingsplan er under udarbejdelse.

b. Undervisning

- Museet har en skoletjeneste og udbyder undervisningsforløb til grundskole og gymnasium. Undervisningsmaterialet er ikke tilpasset trinmål og læreplaner.
- Museet har i 2019 undervist fem hold fra dagtilbud, 51 klasser fra grundskolen, to klasser fra ungdomsuddannelserne og ti klasser fra andre uddannelser.
- Museet samarbejder med skolerne i kommunen om en tværgående kulturtjeneste. Museet har et mål om at styrke dette samarbejde for at sikre alle kommunens børn og unge et kvalificeret møde med kulturen. Det er dog ikke lykkedes museet at finde lønmidler til ansættelse af en underviser til dette arbejde. Konsekvensen er, at museet ikke har kapacitet til at gennemføre alle efterspurgte undervisningsforløb.

c. Brugere

- Museet oplyser, at det i 2019 havde 24.457 brugere. Besøgstallet er forøget med ca. 8.000 gæster siden 2011.
- Museets websted havde ca. 22.000 besøg i 2019. På de sociale medier har museets Facebookprofil ca. 1.100 følgere, mens ca. 531 personer følger museet på Instagram.
- Museet deltager i Den nationale brugerundersøgelse på Knud Rasmussens Hus. I 2019 indsamlede museet 380 besvarelser. Undersøgelsen viser, at brugernes samlede vurdering af besøgsstedet ligger lige over gennemsnittet for landets museer. På tre parametre (formidling via brug af digitale medier, brugeroplevelsen for børn og muligheden for at deltage aktivt) vurderes tilbuddene under landsgennemsnittet, mens "medarbejdernes venlighed og imødekommenhed" og "atmosfæren" vurderes højere end gennemsnittet. 96% af de besøgende kom fra Danmark og 82% af danskerne kom fra Region Hovedstaden eller Region Sjælland. 66% af brugerne er over 50 år og 55% er kvinder. 43% af brugerne er førstegangsbesøgende.
- Resultaterne fra Den nationale brugerundersøgelse anvender museet til udvikling og justering af særudstillingerne i Knud Rasmussens Hus. Ligeledes opsamler og anvender museet feedback og evalueringer fra brugerne systematisk i udviklingen af museets formidling. Feedback indsamles bl.a. i forbindelse med omvisninger og arrangementer, som efterfølgende gennemarbejdes på evalueringsmøder for museets værter.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet arbejder aktivt på at bevare og inddrage både byrum, industrivirksomheder og kulturlandskabet i formidlingen af sit ansvarsområde.
- at museet samarbejder med Halsnæs Kommune og andre relevante lokale og nationale partnere i forbindelse med museets formidling og udvikling heraf, herunder at museet er involveret i det tværeuropæiske samarbejde *Identity on the line*, og derved bidrager til nye perspektiver på forskning og formidling inden for fokusområdet: Knud Rasmussen.
- at museet har haft en betydelig stigning i antallet af brugere.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har indledt en dialog med en fond om støtte til indretning og istandsættelse af Svovl- og Salpetermagasinet.
- at forholdsvis mange klasser deltager i museets undervisning.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museet har meget få formidlingstilbud til brugerne i vinterhalvåret.
- at museet har en begrænset variation i sine formidlingsformer, og at formidlingen i begrænset grad er målrettet forskellige målgrupper.
- at museet ikke har en formidlingsplan.
- at museet ikke har tilpasset undervisningstilbud til trin- og kompetencemål.
- at museet ikke har kapacitet til at gennemføre alle efterspurgte undervisningsforløb.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet færdiggør sin formidlingsplan, som bør beskrive sammenhængen til museets øvrige faglige opgaver samt relatere formidlingen til museets organisation og ressourcer.
 - at museet udarbejder projektbeskrivelser samt strategier for tilvejebringelse af finansieringen til museets udviklingsprojekter f. eks. ARCTIC og Svovl- og Salpetermagasinet.
 - at museet arbejder for at udvikle differentieret formidling af ansvarsområdet ved brug af formidlingsformater, der er aktuelle og relevante for forskellige brugergrupper, og at museet arbejder på at få flere formidlingstilbud til brugerne i vinterhalvåret.
 - at der findes ressourcer til Kulturtjenesten for at imødekomme efterspørgslen og til at styrke samarbejdet om åben skole i Halsnæs Kommune.
 - at museet sikrer, at undervisningstilbud er tilpasset trin- og kompetencemål.
-

Samlingsvaretagelse

a. Indsamling

Museet er forpligtet til systematisk at indsamle genstande og anden dokumentation inden for sit vedtægtsbestemte ansvarsområde. Indsamlingen skal være baseret på en aktiv, men restriktiv praksis, der udspringer af museets forskning.

- Museets samling omfatter 5.768 inventarnumre. Tilvæksten i 2019 var på én genstand, som var indsamlet i relation til museets forskning.
- Museet har en ældre, nedskrevet indsamlingspolitik, der afspejler en restriktiv indsamlingspraksis inden for dele af ansvarsområde. Indsamlingspolitikken afspejler imidlertid ikke museets ansvarsområde for Knud Rasmussens liv og virke eller den del af nyere tids kulturhistorie i Halsnæs Kommune, som ikke er industrihistorie.
- Museet koordinerer sin indsamling med andre museer og indgår i relevante faglige netværk og samarbejder om udviklingen heraf.
- Museet har i 2013 afsluttet en total gennemgang af sin samlinger med et stort antal udskillelser til følge.

b. Registrering & Indberetning

Museet er forpligtet til at registrere og indberette sin samling til de centrale kulturarvsregistre: Museernes Samlinger og Kunstindeks Danmark (KiD). Registreringen skal ske efter fastlagte standarder, der muliggør udveksling af data nationalt og internationalt.

- Museet har udarbejdet retningslinjer for sit registreringsarbejde samt dokumentation for museets registreringspraksis og -historik.
- Museet angiver en museumsfaglig begrundelse for indsamlingen som en del af registreringen.
- Museet råder over personale med relevant registreringskompetence, der også indgår i et relevant fagligt netværk om samlingsarbejdet.
- Museet har registreret 99% af sin samling og også indberettet 99% til de centrale kulturarvsregistre.
- Syv inventarnumre blev indberettet i 2019.

c. Bevaring

Museet er forpligtet til at bevare sin samling for eftertiden. Bevaringsarbejdet består af såvel en præventiv som udbedrende indsats i forhold til samlingens forsknings- og formidlingsmæssige værdi. Bevaring omfatter museets magasinering, sikring, tilsyn og konservering af samlingerne.

- Museet råder over et magasin i Ølsted. Magasinet er ikke under konserveringsfagligt tilsyn med faste intervaller.

- Museet har i 2019 indberettet til Danske Museer i Tal, at 98% af samlingen er i hhv. formidlingseget (90 %) og stabiliseret (8 %) tilstand. 2% af den resterende samling er i behandlingskrævende tilstand. 0 % af samlingen er skadet.
- Museet har ikke en nedskrevet prioriteret bevaringsplan, men det har en værdiredningsplan.
- Bevaring Sjælland har til brug for Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurdering udarbejdet en konserveringsfaglig udtalelse om bevaringsforholdene på museets besøgssteder og magasin. Det fremgår heraf, at bevaringsforholdene i museets magasin og udstillingsbygninger overordnet er tilfredsstillende, men at flere forbedringer bør gøres for at forbedre bevaringsforholdene. Museet har bl.a. udfordringer med lysniveauet i udstillingerne, og der mangler en kontinuerlig klimalogning i Knud Rasmussens Hus. På magasinerne mangler kontinuerlig klimalogning og styring af affugtningsanlæg, vandskadealarmering samt regnvandssikring. Støvfiksering af loft bør ligeledes udføres. Museets magasin rummer pt. ikke plads til tilvækst af nye større genstande, da magasinet er fyldt. Museet oplyser, at de er i dialog med andre Sjællandske museer om etablering af et fællesmagasin, men projektet er endnu ikke konkretiseret.

Det er meget tilfredsstillende:

- at museets samling er i god bevaringstilstand.

Det er tilfredsstillende:

- at museet har registreret sin samling og indberettet registreringerne til museernes samlinger.
- at museet råder over personale med de nødvendige registreringsfaglige kompetencer, og som indgår i relevante faglige netværk for samlingsarbejdet.
- at museets samling opbevares under tilfredsstillende bevaringsforhold i museets udstillinger og magasin, omend de kan forbedres.

Det er ikke helt tilfredsstillende:

- at museets indsamlingspolitik ikke er opdateret og ajourført i forhold til museets samlede ansvarsområde.
- at museets magasin ikke er under konserveringsfagligt tilsyn med faste intervaller.
- at museet ikke har udarbejdet en prioriteret bevaringsplan.
- at museets magasin er fyldt, så museet ikke kan udvikle sin samling.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet med afsæt i sin overordnede strategi opdaterer sin indsamlingspolitik, så denne også omfatter Knud Rasmussen og den del af nyere tids kulturhistorie i Halsnæs Kommune, som ikke er industrihistorie.
- at museets magasin er under konserveringsfagligt tilsyn med faste intervaller.
- at museet udarbejder en samlet, prioriteret bevaringsplan.
- at museet med afsæt i den konserveringsfaglige udtalelse prioriterer at gennemføre de nødvendige tiltag til forbedring af bevaringsforholdene.
- at museet udvider magasin kapaciteten.

Museumslovens kapitel 8

De statsanerkendte kulturhistoriske museer skal gennem samarbejde med plan- og fredningsmyndighederne arbejde for, at væsentlige bevaringsværdier sikres for eftertiden.

Museumslovens kapitel 8, nyere tids kulturhistorie

- Museet varetager museumslovens kapitel 8 inden for nyere tids kulturhistorie. Samarbejdet med kommunen er formaliseret, og bliver af begge parter karakteriseret som velfungerende. Museet inddrages meget tidligt i planprocesserne.
 - Museet dokumenterer efter aftale med Halsnæs Kommune alle bygninger i nedrivningssager i kommunen uanset bygningernes bevaringsværdier. Det løber årligt op i 200-300 sager. Dette er ikke et krav i Museumsloven. Ligeledes er museet i tæt dialog med både bygningsejere og kommunen i forbindelse med fredede og bevaringsværdige bygninger i kommunen.
-

Det er meget tilfredsstillende:

- at museet har et velfungerende, formaliseret samarbejde med Halsnæs Kommune om museumslovens kapitel 8, og at museet inddrages tidligt i processerne.

Det er tilfredsstillende:

- at museet aktivt engagerer sig i kapitel 8-arbejdet med bl.a. dokumentation, dog er omfanget og detaljeniveauet højt.

Slots- og Kulturstyrelsen anbefaler:

- at museet prioriterer sin dokumentation af forestående nedrivninger i forhold til museets samlede portefølje af faglige opgaver.
-

Baggrund

1. Kvalitetsvurderingsforløbet på Industrimuseet Frederiks Værk

Kvalitetsvurderingsbesøget fandt sted d. 2. december 2020.

Tilstede var:

Fra museet:

Michael Lauenborg, Bestyrelsesformand.

Helle Vibeke Lunderød, Bestyrelsesmedlem.

Frank Allan Rasmussen, Museumsleder.

Marie Bach, Museumsinspektør.

Søren la Cour Jensen, Museumsinspektør.

Fra Slots- og Kulturstyrelsen:

Rune Ottogren Lundberg, Specialkonsulent.

Valdemar Hedelykke Grambye, Museumskonsulent.

Lene Oskaria Stengaard, Museumskonsulent.

I forbindelse med besøget blev museets udstillinger, magasiner, administrationslokaler mv. besigtiget.

2. Om Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger

Kvalitetsvurderinger er en del af Slots- og Kulturstyrelsens arbejde med at understøtte en kvalitativ og professionel udvikling af museerne og deres opgavevaretagelse.

Slots- og Kulturstyrelsen skal sikre, at museerne lever op til museumsloven samt de mål og standarder, der følger af politiske målsætninger for museumsområdet og samfundsudviklingen generelt.

Gennem de sidste sytten år er der gennemført en række udredninger, analyser og undersøgelser, som på forskellig vis har sigte på udvikling af kvalitet, og som bidrager til at sætte standarder for museernes virksomhed. Det drejer bl.a. sig om:

Udredningen om bevaring af kulturarven (Kulturministeriet, 2003)

Udredning om museernes formidling (Kulturministeriet, 2006)

Forskningsstrategi for Kulturministeriets område (Kulturministeriet, 2009)

Internationale evaluering af den arkæologiske virksomhed (Kulturministeriet, 2010)

Den nationale brugerundersøgelse (Kulturstyrelsen, 2009-2019)

God ledelse af selvejende kulturinstitutioner (Kulturministeriet, 2011)

Udredning om fremtidens museumslandskab (Kulturministeriet, 2011)

Kulturministeriets digitaliseringsstrategi 2012 – 2015 (Kulturministeriet, 2012)

Disse udredninger, analyser og undersøgelser indgår i Slots- og Kulturstyrelsens kvalitetsvurderinger af de statsanerkendte museer.

Læs mere om kvalitetsvurderinger på Slots- og Kulturstyrelsens websted.

Kvalitetsvurderingen indeholder Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger af og anbefalinger til museets drift og fortsatte udvikling. Kvalitetsvurderingen giver museets kommunale tilskuds-ydere en viden om det enkelte museums virksomhed og de rammer, museet arbejder i.

Vurderingsgrundlag

Slots- og Kulturstyrelsens grundlag for at kvalitetsvurdere de statsanerkendte museer består af to dele: For det første museernes indberetninger til Slots- og Kulturstyrelsen, herunder bl.a. museets vedtægter, årsberetning, oversigt over forskningspublikationer samt museets indberetning til Slots- og Kulturstyrelsens museumsstatistik: "Danske museer i tal". For det andet et kvalitetsvurderingsmøde på museet, hvor museets bestyrelse og hovedtilkudsyder, der ofte er museets hjemkommune, deltager.

Der indgår tillige en ekstern sagkyndig vurdering af bevaringsforholdene for museets samling. Den sagkyndige vurdering er indhentet af museet som led i kvalitetsvurderingen.

Slots- og Kulturstyrelsen vurderer på ovenstående grundlag museets opgavevaretagelse og samlede virksomhed i forhold til fire kategorier:

- Meget tilfredsstillende
- Tilfredsstillende
- Ikke helt tilfredsstillende
- Ikke tilfredsstillende

Slots- og Kulturstyrelsens vurderinger og anbefalinger samles i en rapport, der sendes til museet og museets hovedtilkudsyder.

Opfølgning

Museet skal inden for tre måneder efter modtagelsen af rapporten fremlægge en plan for, hvordan det vil følge op på Slots- og Kulturstyrelsens anbefalinger. Slots- og Kulturstyrelsen skal godkende opfølgningsplanen.

Et år efter godkendelse af opfølgningsplanen gennemføres et opfølgningsmøde mellem museet og Slots- og Kulturstyrelsen. Museet skal forud for opfølgningsmødet redegøre skriftligt for status i museets arbejde med opfølgningen. Kvalitetsvurderingen forventes afsluttet efter opfølgningsmødet.